

Slovo k povzbuzení na úterý 2. března 2021, na úterý po 2. neděli postní
Biblická čtení: Iz 1,10.19-20; Ž 50; Mt 23,1-10

Milé sestry, milí bratři,

o většině postních dnů slyšíme z Božího slova stále se opakující výzvy k obrácení, často se také společně snažíme o nich i nějak porozjímat. Výzvy k obrácení – k odvrácení se od hříchu, zla a vlastního sobectví a k přivrácení se k Bohu, dobru a druhým lidem – zaznívají v různých obměnách, podobách a s různými akcenty, někdy i specifickými odstíny. Nejinak je tomu i dnes, přičemž jeden z dnešních odstínů je asi obzvlášť důležitý.

Zaměříme dnes svou pozornost na čtení starozákonní, ze samotného začátku Izaiášova proroctví. Je z první kapitoly a začíná vlastně velmi drsně: «Slyšte Hospodinovo slovo, sodomská knížata, poslechněte příkaz našeho Boha, gomorský lide!» Sodoma a Gomora, starověká města zničená (Hospodinem) pro svou zvrácenost, byla pro starozákonního člověka snad největším symbolem neřesti a hříšnosti. Tak příkře jako jejich obyvatele častuje Izaiáš své posluchače, nejen Izraelity poloviny osmého století před Kristem, ale samozřejmě i nás, křesťany jednadvacátého století. Abychom si uvědomili, že i my jsme skutečně hříšníky, s docela konkrétními hříchy, a že tudíž proroctví Izaiášovy knihy jsou adresována i nám. I my hřešíme navzdory tomu, že nám byla dána víra, v našem případě již křesťanská, modlíme se, slavíme svátky, chodíme do kostela a přijímáme svátosti.

A právě ukázání na tento nesoulad můžeme vnímat jako onen specifický odstín, který nám dnešní starozákonní čtení chce zvlášť připomenout. Je patrný zvlášť z veršů, které nám úryvek přeskočil: «K čemu je mi množství vašich obětních hodů, praví Hospodin... Že se mi chodíte ukazovat... Nepřinášejte už šalebné obětní dary, kouř kadidla je mi ohavností... Ničemnost a slavnostní shromáždění, to nemohu vystát». Jednáme-li i my zle, v nesouladu s Kristovým evangeliem a křesťanskou bohoslužbou, prorokova slova palčivě odhalují, jak často neúčinný je i náš duchovní život (je-li tedy vůbec nějaký)...

A je to velmi závažná výtka platící nejen v dávném osmém století před Kristem, ale která se v čase po Kristu stala samozřejmě ještě mnohem aktuálnější. Navíc je to výtka, kterou často slyšíme i ze strany svých nekřesťanských bratří a sester, a to bohužel mnohdy celkem oprávněně.

Jak však z toho ven? Jak pomoci tomu, aby náš duchovní život – modlitby, účast na bohoslužbách a zejména přijímání svátostí a četba Písma – přinášel také své kýžené ovoce? Takové, o jakém kupříkladu slyšíme také z dnešního prvního čtení, k němuž nás prostřednictvím proroka vybízí sám Bůh: «Odstraňte své špatné skutky pryč z mých očí; přestaňte jednat zle, učte se jednat dobře: hledejte spravedlnost, přispějte utlačenému, sirotku pomozte k právu, zastaňte se vdovy?»

To je pochopitelně základní a stále opakovaná otázka celého našeho duchovního života. Kolikrát se zeptáme, tolik odpovědí a rad možná také najdeme. Dnešní úryvek z proroka Izaiáše nám možná nabízí dva takové podněty:

Prvním z nich je jeho zásadní výzva: «Nuže, suďme se – praví Hospodin. I kdyby jak šarlat byly vaše hříchy, vybělí se jako sníh. I kdyby se červenaly jako purpur, budou jako bílá vlna». Je to výzva, abychom přišli, «projednali» své hříchy s Bohem (jak zní jiný překlad), hříchy si přiznali, vyznali je a nechali si je Bohem odpustit. V případě křesťanství je to pak v neposlední řadě pozvání ke svátosti smíření, ke svaté zpovědi, pozvání vpravdě postní. Vždyť která doba je k tomu příhodnější než právě doba postní, která doba postní k obrácení kdy vybízela k obrácení více než ta letošní, pandemická...

Druhým podnětem je právě sám paradox, nesoulad mezi obsahem našich křesťanských bohoslužeb a způsobem našeho života, naší nespravedlností. Jistěže proměnu našeho nitra může v posledku učinit jen Bůh, milost Pána Ježíše, ale jednou z jejích cest může být i naše

větší pozornost vůči tomu, co se při našich bohoslužbách děje, co říkají mešní modlitby, k čemu nás chtějí vést, jaká jsou slova svátostných formulí.

Bohoslužba a vše, co je součástí *leitourgía*, je sice něčím mnohem komplexnějším – je to především prostředí setkání s Kristem, jeho eminentní přítomnost a působení mezi námi, naše nahlédnutí do nebe – , přesto naše „převýchova“ k lepšímu má být také jedním z jejích cílů, jedním z ovocí křesťanské bohoslužby. Z toho důvodu i naše pozornost tomu, co je jejím obsahem, je tím, co k tomuto procesu může pomoci. Nechání se vychovat křesťanskou bohoslužbou, jejím obsahem, vzetí vážně, čím je tvořena a co říká, je prostě jedna cest, jak otevřít své srdce působení Boží milosti.

A opět: Která bohoslužba je v tomto ohledu výraznější než právě bohoslužba postní a která postní doba kdy vyžadovala více obrácení než ta letošní...

Kéž se nám tak dnešní Izaiášovo slovo stane skutečně Božím slovem k povzbuzení, nejen na úterý po druhé neděli postní.